

Haljala Vallavalitsus
asub alates
1. aprillist Haljalas

lk 2



Haljala valla kesk-
konnaspetsialist on
Anneli Kask

lk 3



Spordiuudised

lk 5

Aprill 2022, nr 4



Fotol vasakult: Margaret Kodusaar, Merili Vipper ja Eve Ong

Lühidalt Altja küla ja kõrtsi ajaloo

(Refereeritud puhkaeestis.ee ja Wikipediast)

Lahemaa rahvusparkis asuv Altja kaluriküla esineb kirjallikes allikates esmakordselt 1465. aastal. Lahemaa Rahvusparki loodes peeti Altjat olevat selline rannaküla, kus oli võimalik taastada üldilme ja ajalooline hoonestus. Lahemaa rahvuspark taastas Altja neeme paadi- ja võrgukuurid vanade fotode ning külaelanike mälestuste järgi. Täna näeb Altjal Uustalu ja Toomaraha tüüpilisi rannatalusid 19. sajandi lõpust ja 20. sajandi algusest ning Altja neemel taastatud võrgukuure.

Altja küla on aastate jooksul saanud endale palju erinevaid nimesid: Wandemunde, Joesuu, Rootsipea, Rotzinpe, Kärba, Kerbann, Hallia, Halja, Hallja, Halljall, Halldja, Haldia, Haldja ning kõige hilisem Altja.

1857. aastaks oli Altjale kujunenud kolm kõrtsikohta: Mustoja, Paarma ja Altkõrtsi ehk Vanakõrtsi. Praegune Altja kõrts asub kunagise Paarma ehk Mäekõrtsi asukohal. Kõrts on ehitatud Lahemaa Rahvusparki poolt 1978. aastal. Endisest kõrtsist polnud säilinud midagi ja polnud ka mõeldav seda võrgukuuride eeskujul mälestuspiltide järgi taastada. Seetõttu ehitati vana kõrtsi kohal üles päris uus kõrts Viitna ja Palmse vahel seisnud Kõrve kõrtsi fotode ja põhiplaani järgi. Hoone sai aga tublisti suurem võrreldes kunagiste rannaküla-kõrtsidega.

Huvitav teada: Võrgukuuride lähedal vees on Suurkivi. Rannarahvas teab rääkida, et kui sisemaa elanikele töid lapsi kured, siis Altja küla lapsed oleval selle kivi tagant veest toodud. Seetõttu on kivi ka Titevikivs kutsutud.

Altjal saab peagi elamusterohkelt matkata

Kent Kerner

Haljala valla avalike suhete spetsialist

Palmse mõisa direktor Merili Vipper ja ekspositsiooni juht Eve Ong on võtnud käsile uue projekti – kuidas Altja rannaküla pakutavat ehedust ning sealset emotsiooni kohalikule ja välituristile pakkuda. Võib küsida, et miks just Palmse mõisa naised Altja külaga seonduva oma südameasjaks on võtnud, kuid vastus on üsna lihtne ja loogiline. Palmse mõis kureerib ka Altja kõrtsi tegevust ning kõrts kuulub organisatsiooniliselt mõisa alla. Nii Palmse mõis kui Altja kõrts on omakorda osa sihtasutusest Virumaa Muuseumid, mille Kultuuriministeerium, Rakvere linn ja Vihula vald juba 2002. aastal ühiselt asutasid.

MÕISA MEESKONNAGA LIITUS ALTJA KÜLA ELANIK MARGARET KODUSAAR

Kohtume Merili ja Evega Altja kõrtsi kõrval asuval niinimetatud kiigemäel. Meiega liitub Palmse mõisa kollektiivi värskeim liige Margaret Kodusaar.

Margaret ilmselt Altja küla elanikele võõras ei ole, on ta ju Altjaga läbi elu seotud olnud ja ka praegune elukoht asub just Altjal. Margaretiga kohtudes võib eestlastel tekkida kindlasti hetk, kus tuleb endalt küsida – kust ma teda küll tean, nägu on nii tuttav. Küsimus tekib põhjusega, sest Margaret on paljudele tuttav teelekraanilt, kuna on näitlejana kaasa löönud teleseriaalis „Kõök“. Margareti iseloomustamiseks sobib kohandatud viisil ütlus, et naine nagu orkester.

Margaret Kodusaar oskab lisaks näitlemisele laulda, tantsida ning ka riideid disainida. Nüüd võtab ta käsile aga järgmise väljakutse – giiditöö.

Margaret ise sõnab, et poleks osanud oodata, et giidina tööle asub: „Nägin kuulutust ja mõtlesin kandideerida. Juba vestlusel tekkisid mõtted, mis töö minu jaoks veel põnevamaks tegid.“ Margareti ametinimetuseks on küll giid, kuid tööpõld noorel naisel laiem – teda võib kohata tegetsemas ka Eesti mõisate kroonjuveelise ehk Palmse. „Tegelikkuses on töö osas üksjagu põnevust. Ühest küljest on Altja mu kodukoht ja sellisel moel siia panustamine on minu jaoks väga eriline. Teisest küljest on mõisad mulle alati suurt huvi pakkunud,“ sõnab Kodusaar ning lisab, et esimeseks väljakutseks saab olema giiditöö ja elamusmatkade pakkumine Altjal.

EESMÄRGIGI SAAB OLEMA ELAMUS

Mis plaani aga Palmse mõisa naised Merili ja Eve koos Margaretiga Altja osas peavad? Palmse mõisa juht Merili selgitab, et kuna mõis haldab ka kõrtsi, tekis mõte kohale veelgi rohkem sisukust juurde anda: „Meie plaan on välja töötada elamuspaketid, mis just Altjaga on seotud. Soovime pakkuda võimalust koos giidiga



läbida Altja metsades ja rannajoonel ühine matk ning hiljem kõrtsis keha kinnitada.“

Merili, kes eraettevõtjana on ka ise suur õuetegevuste ja elamusmatkade korraldaja, on ettevõtmise pärast eelil. „Haljala vald ja Lahemaa on erilisi paiku täis ja inimestele, kellele matkamine sümpaatne ja looduses viibimine südamelähedane, on siin avastamist palju. Altja on üks sellistest paikadest, kuid elamusmatkade poolest suuresti veel avastamata,“ sõnab Merili ja lisab, et tunneb suurt heameelt, et Margaret nendega meeskonna liitus, kuna kohalik side külaga teeb elamuse veelgi ehadamaks.

Siinkohal võib selgitada, et elamusmatk pole päris tavaline rännak looduses, vaid matkamise kõrval on oluline koht lugudel, õpetustel ja tegevustel. Palmse

mõisa hing Eve Ong selgitab, et nii mõisa kui kogu sihtasutuse eesmärgiks on talletatud ajalugu edasi anda ning elamusmatkad Altjal loovad võimaluse ka kuulsa kaluriküla tausta ja külaga seotud põnevaid lugusid inimestele tutvustada.

Juba üsna pea saab seega Altjal elamuslikult matkata. Margaret ise on ettevõtmisest vaimustuses: „Altja küla on minu jaoks üks maagilisemaid paikasid ja tunnen suurt rõõmu, et seda sellisel kujul teistega jagada saan.“ Küsides, milliseid elamusi võib Altjalt oodata, leiavad naised ühiselt, et lennukatele ideedele ollakse avatud: „Praegu on plaanis seltskondlikud matkad ja lastele suunatud elamuspaketid, kuid kui on huvilisi, et näiteks südaösel matkata, siis leiame kindlasti võimaluse mõte teoks teha.“

KÕRTS KUI KÜLAKOGUKONNA KESE

Ajalooliselt on just kõrts olnud koht, kus külarahvas kokku saab. Ka Margareti, Merili ja Eve plaanides on külarahval oluline koht. Naised soovivad külaelanikega koostöös Altja külla panustada. „Eks kohalik kõrts on kogukonnale sama oluline kui neemel asuvad võrgukuurid. Need

on ju Altjale nii iseloomulikud ja seetõttu oleme igakülgseks koostööks valmis,“ sõnavad naised üksmeelselt. Merili lisab, et suvehooajaks otsitakse kindlasti kõrtsi töötajaid ning mis saaks parem olla, kui kõrtsis kositavad külalisi just külaelanikud. „Oleksin väga õnnelik, kui just Altjalt mõne tubli suvetöötaja leiaksime. See annaks elamusele ehedust jällegi hulganisti juurde,“ kutsub Merili Vipper kohalikke koostööle. Eve Ong lisab, et mõttes on ka ühine talgupäev, mida just koos külarahvaga korraldada võiks.

Kõrts on elamusmatkade plaanides samuti olulisel kohal. „Elamusmatkades on toidul kindlasti oma roll. Toit pakub ju elamusi ja seda ka matkaplaane koostades arvestame,“ sõnab Palmse mõisa juht ning lisab, et mõisa peakoka Marko Kulveri käe all on valminud kaluriküla le kohane menüü – rõhk on rannarahva toitudele.

23. aprillil kell 12 algab Altjal üritus, millega uued plaanid avalöögi saavad. Igas vanuses huvilisi oodatakse 1,5-tunnisele elamusmatkale, mida saadab Margaret Kodusaar. Korraldusest rannaküla matkapäevast ei puudu ka toidu-elamus. Matkajatele pakutakse selget kalasuppi ja marjakooki. Täpsemat infot leiab Palmse mõisa ja Altja kõrtsi veebikanalistest.

TEADE

Maa-ameti avaliku elektroonilise enampakkumise teade

Maa-amet on välja kuulutanud avaliku elektroonilise enampakkumise piirkonnas asuvate kinnisasjade müümiseks:

Lääne-Viru maakond, Haljala vald, Kakuvälja küla, Pähkkipureja kinnistu (katastritunnus 19101:001:0436), pindalaga 3,08 ha, sihtotstarve maatulundusmaa, alghind 11 400 eurot, tagatishind 1140 eurot.

Pakkumisi saab elektrooniliselt esitada riigimaa oksjonikeskkonnas aadressil riigimaaoksjon.ee alates teate avaldamisest. Pakkumiste esitamise tähtaeg on 07.04.2022. Täpsemat informatsiooni saab Maa-ameti kodulehelt aadressiga www.maaamet.ee või oksjonikeskkonnas aadressil <https://riigimaaoksjon.ee>.

Haljala valla üldplaneeringu koostamisest

Haljala valla üldplaneeringu (ÜP) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu avalik väljapanek toimus ajavahemikul 21.02.2022 kuni 25.03.2022. Sellel perioodil oli võimalik kõigil esitada eelnõule kirjalikke arvamusi.

ÜP ja KSH aruande eelnõuga seoses tekkinud küsimusi sai esitada 9. ja 10. märtsil toimunud aruteluõhtutel Vösu ja Haljala alevikes, kus osalesid kohapeal ja veebi vahendusel kokku ca 35 inimest, seal hulgas planeerijad ja vallavalitsuse ametnikud. Peamised aruteluemad olid juurdepääsud kallasrajale; külateed (erilist tähelepanu said kallasrajad ja külateed, mis peaksid läbima erakinnistuid); ülekaaluka avaliku huviga paisud; Vösu aleviku piiride muutmine; miljööväärtuslikud alad; kergliiklusteed jpm. Aruteluõhtute salvestused on leitavad Haljala valla kodulehel üldplaneeringu rubriigis.

Üldplaneeringu menetluse järgmised etapid on eelnõu avaliku väljapaneku ajal laekunud kirjalikele arvamustele vastamine, avaliku arutelu korraldamine, ÜP ja KSH aruande eelnõu kooskõlastamine asutuste ja isikutega ning ÜP vastuvõtmine. Pärast ÜP vastuvõtmist toimub veel kord ÜP avalik väljapanek, avalik arutelu, heakskiitmine ja kehtestamine. Ajakava kohaselt on ÜP kehtestamine planeeritud 2023. aasta suveks.

Merje Verhovič
planeerimisspetsialist

PLANEERINGUTEATED

Essu küla Visuoja ja Madismäe detailplaneering

Haljala Vallavolikogu 22.03.2022 otsusega nr 40 võeti vastu Essu küla Visuoja (katastritunnusega 19003:002:0028) ja Madismäe (katastritunnusega 19003:002:0011) maaüksuste detailplaneering, planeeringuala suurus on ligikaudu 11,7 ha. Detailplaneeringu eesmärgiks on määrata kinnistutele hoonestusala ning ehitusõigus noorkarjalauda (ca 2770 m²) ja lägahoidla (ca 1000 m²) ehitamiseks, heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsuteede, liikluskorralduse, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine. Detailplaneering sisaldab Haljala Vallavolikogu 18.05.2010 määrusega nr 10 kehtestatud Haljala valla üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut, milles soovitakse vähendada Haljala valla üldplaneeringuga kehtestatud loomapidamishoone kuja (700 m) Visuoja ja Madismäe maaüksustel. Detailplaneering teeb ettepaneku kehtestada loomapidamishoone kujaks 250 meetrit (noorkarjalauda hoonestusalast), Kalju katastriüksusel (katastritunnus 19003:002:1161) 210 meetrit. Detailplaneering „Essu küla Visuoja ja Madismäe maaüksuste detailplaneering“ on koostatud OÜ Projekteeerimiskeskuse poolt, töö nr 205/1119. Haljala Vallavolikogu 22.03.2022 otsusega nr 39 jäeti Essu küla Visuoja ja Madismäe maaüksuste detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine algatamata, sest eelhinnangust järeldus, et veisefarmi laiendamine kavandatud kujul ei põhjusta eeldatavalt olulise keskkonnamõju ületamist. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 11.04.2022 kuni 11.05.2022 Haljala vallamajas ja Vösu teenuskeskuses lahtiolekuaegadel, avalik arutelu toimub juhul kui avaliku väljapaneku ajal esitatakse kirjalikke arvamusi.

Rutja küla Idapõllu detailplaneering

Haljala Vallavalitsuse 17.03.2022 korraldusega nr 110 algatati Rutja külas Idapõllu (katastritunnus 88703:003:0019) maaüksuse detailplaneeringu koostamine. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on Idapõllu maaüksuse ehitusõiguse määramine elamu ja abihoone ehitamiseks, juurdepääsuteede rajamiseks ja katastri sihtotstarbe muutmise elamumaa. Idapõllu maaüksus on hoonestamata maatulundusmaa 100%, pindalaga 9776 m², võimalike uuringute vajadus selgub detailplaneeringu menetluse käigus.

Haljala aleviku Rakvere mnt 22 detailplaneering

Haljala Vallavalitsuse 03.03.2022 korraldusega nr 88 võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule Haljala vallas Haljala aleviku Rakvere mnt 22 kinnistu (katastritunnus 19101:001:0588, elamumaa 100%, pindala 7164 m²) detailplaneering.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub ajavahemikus 23.03 kuni 05.04.2022 Haljala teenuskeskuses ja Vösu vallamajas lahtiolekuaegadel. Avalik arutelu toimub 06.04.2022 kell 17.00 Haljala teenuskeskuses, veebi teel osalemissoovist anda teada haljala@haljala.ee.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on maaüksusele täiendava hoonestusala määramine, ehitustingimuste seadmine planeeritavatele hoonetele, tehnovõrkude ja rajatiste asukoha määramine, avalikule teele juurdepääsu lahendamine, kujade, kitsendusalade ja servituutide vajaduse määramine.



Haljala vallavalitsus asub alates 1. aprillist Haljalas

2. märtsil 2022 otsustas Haljala Vallavolikogu muuta Haljala vallavalitsuse põhimäärust ning seetõttu muutus vallavalitsuse juriidiline aadress. Kuni 2022. aasta aprillini asus vallavalitsus Vösu alevikus aadressil Mere tn 6, kuid alates 1. aprillist 2022 asub Haljala vallavalitsus Haljala alevikus aadressil Rakvere mnt 3.

Haljala vallavalitsuse juriidilise aadressi muutmise põhjuseks oli teenistujate koondumine Haljalasse, mistõttu oli ametiasutuse igapäevase asjaajamise

seisukohast mõistlik muuta ka asutuse ametlik aadress tegelikule olukorrale vastavaks. Seetõttu asub alates 1. aprillist Haljala vallavalitsus Haljala alevikus ning Vösul jätkab vallavalitsuse praeguses asukohast tegutsemist teenuskeskus.

Vösure teenuskeskuse loomisega peale aadressi muutmist piirkonna elanike jaoks midagi ei muutu. Endiselt on võimalik Vösul kohapeal täita avaldusi ja taotlusi, töötamist Vösul jätkab kantsel ja sotsiaalosalakond.

Haljala vallavanem Anti Puusepp sõnas, et otsus vallavalitsus Haljalasse tuua on mõistlik, kuna juba täna töötavad enamused ametnikke praeguses Haljala teenuskeskuses. „Vösu piirkonna inimeste jaoks midagi halvemaks kindlasti ei muutu, esmane kodanike vastuvõtt Vösul jätkub ning ametnikega kohtumised saab kokku leppida nii Haljalasse kui ka Vösure,“ sõnas vallavanem.



Haljala koolihoone valmimine saab olema pingutust nõudev

Anti Puusepp
Haljala vallavanem

Veebruari lõpus vallavanemaks saades ei olnud mul täielikku ülevaadet, mis seisus on Haljala koolihoone ehitamise protsess. Juba esimestel tööpäevadel toimusid koosolekud ja kohtumised, et olukorrast selge arusaam kujuneks.

Tänaseks võin öelda, et olukord ehitusprotsessi osas on selgem, kuid kahjuks tuleb tunnistada, et nii ehitaja kui ka vald on teinud vigu. Kogu protsess on veninud ja tundub, et omavahelises suhtluses ja asjaajamises on olnud tõsiseid lünkasid. Kuid seda olematuks ei saa muuta ja kriitikanoolte laskmine olukorda paremaks ei tee. Minu jaoks on aga oluline koolihoone ehitusest võimalikult avatult rääkida, mistõttu tuleb ka seni tehtud ana-

lüüsida.

Praeguseks on teada, et aprillikuu lõpuks koolihoone ei valmi. Ehitaja on taotlenud ehituslepingu muutmist selliselt, et koolihoone valmiks 10. augustiks. Mõistagi tekitab selline valmimistähtaeg muret, kuid häid valikuid selles osas pole. Suhtleme koolihoone rahastaja ja teiste osapooltega, et lepingu muutmise hilisemalt ühel hetkel murekohaks ei saaks. Soovime olla veendunud, et vald astub lepinguga seoses õigeid samme, sest iga muudatus võib hiljem olla põhjuseks toetussumma vähendamisel.

Teiseks suureks probleemkohaks on koolihoone maksumus. Mitmed kriisid ja tegelikkuses ka ehitaja poolt hangete läbiviimisega venitamine on tekitanud olukorra, kus tänaseks on selge, et esialgse ehituslepingu maksumusega koolihoone ei valmi. Häid variante ei ole ka selle teema osas, kuna ehitaja on andnud mõis-

ta, et kui vald niimetatud ülekuulu osas mõistlikku kompromissi ei tee, siis pole võimalik neil nii suures mahus kahjumisse jääda ja nad valmis lepingu üles ütlema. Meie jaoks oleks see ilmselt kõige halvem variant, kuna uue ehitaja leidmine pikendab koolihoone valmimist veelgi. Keskmendume praegu mõistliku kompromissi otsimisele, mis ei oleks liialt koormav kummalegi osapooltele.

Soovin ka edaspidi koolihoonega seotud teemadel ausalt ja avameelselt rääkida. Vigu tuleb meil kõigil ette, kuid oluline on nende juures mitte pead liiva alla mätta, vaid nendest õppida ja koostöös lahendusi leida. Sellest hoolimata pole kahtlustki, et Haljala koolihoone nõuab vallalt suurt pingutust. See pingutust on aga seda kindlasti väärt, kui loodetavasti juba peagi Haljala koolipere ennast uues koolimajas sisse seab.

HALJALA VALLAVALITSUSE ISTUNGITE KOKKUVÕTTED

03.03.2022 ISTUNGI KOKKUVÕTE

- Vallavanema asendajaks määrati vallavalitsuse liige Triin Toming.
- Määrati sotsiaaltoetus neljale isikule kokku summas 1250 eurot.
- Jäeti rahuldama vaie Haljala Vallavalitsuse 08.09.2021 korralduse nr 450 „Liiklusmärkide paigaldamine“ kehtetuks tunnistamise nõudes.
- Reservfondist eraldati 750 eurot.
- Anti luba Mittetulundusühingul Free Flow Studio pidada Haljala vallas Vösu alevikus Männisalu Puhkekeskuses perioodil 26.06-23.07.2022 projektlagrit Dance Until U Drop Laager 2022 kuni 100 lapsele.
- Haljala valla 2022. aasta eelarvest eraldati vallas tegutsevatele mittetulundusühingutele ühekordset ja tegevustoetust kogusummas 50 000 eurot ja investeringutoetust kogusummas 31 578 euro.
- Volikogule tehti ettepanek mitte algatada Toolse küla Kõrtsi, Niiduääre ja Kanarbiku maaüksuste detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilist hindamist ning esitati vastav eelnõu.
- Volikogule tehti ettepanek mitte algatada Toolse küla Lepatriinu ja Kivikadaka kinnistute detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilist hindamist ja esitati vastav eelnõu.
- Volikogule tehti ettepanek mitte algatada Essu külas Visuoja ja Madismäe kinnistute detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilist hindamist ja esitati vastav eelnõu.
- Võeti vastu OÜ A.V.R. Projekt poolt koostatud „Haljala vald Haljala alevik Rakvere mnt 22 detailplaneering“. Detailplaneeringu osas korraldatakse avalik väljapanek.
- Volikogule tehti ettepanek võtta vastu OÜ Projekterimiskeskus koostatud detailplaneering „Essu küla Madismäe ja Visuoja kinnistute detailplaneering“ ja esitati vastav eelnõu.
- Volikogule tehti ettepanek kehtestada Haljala valla

- jäätmehoolduseeskiri ja esitati vastav eelnõu.
- Määrati Vösu alevikus asuva Möisniku katastriüksuse jagamisel tekkinud katastriüksuste lähiaadressid ja sihtotstarbed.
- Nõustuti sundvalduse seadmisega Elektrilevi OÜ kasuks Haljala vallas Eisma külas asuvalle Nurme-Niidu teele.
- Alates 10. märtsist 2022 muudeti Haljala Vallavalitsuse majandus- ja planeerimisosakonna teenistuskohade koosseis.
- Muudeti Haljala Vallavalitsuse 24.05.2018 määrust nr 7 „Volituste andmine vääртеomenetluses osalemiseks“.
- Otsustati teostada tasuta lumetõrjet ühel kinnistul.
- Avatud hankemenetlusena läbiviidud riigihankes nr 246570 „Haljala valla jäätmehoolduse opereerimine 2022-2027“ tunnistati edukaks MTÜ Lääne-Viru Jäätmekeskus pakkumus maksumusega 37268,24 eurot koos kooskäibemaksuga.
- Otsustati mitte esitada volikogule ettepanekut Haljala valla tänavavalgustuse renoveerimise ehitustööde hankelepingu sõlmimiseks.
- MTÜ-s Virumaa Rannakalurite Ühing Haljala valla liikmeõigusi teostavaks isikuks nimetati Leo Bergström.
- Sihtasutuse Virumaa Muuseumid nõukogu liikmeks määrati Leo Aadel.
- Muudeti Haljala valla kriisikomisjoni koosseisu järgmiselt: komisjoni esimees vallavanem, komisjoni aseesimees majandus- ja hankejuht ja nimetati komisjoni liikmeteks majandusspetsialist ja avalike suhete spetsialist.
- Aktsiaseltsi Haljala Soojus nõukogu liikmeteks nimetati alates 07.03.2022 Sander Lille, Andrus Kruusi ja Monika Salu. Aktsiaseltsi Haljala Soojus nõukogu liikmetele makstava tasu suuruseks määrati: nõukogu esimees 450 eurot kuus ja nõukogu liige 100 eurot kuus.
- Nimetati valla esindajana Mittetulundusühingu Vösu Sadam juhatuse liikme kandidaadiks Triin

Toming.

10.03.2022 ISTUNGI KOKKUVÕTE

- Määrati sotsiaaltoetus ühele isikule summas 80 eurot.
- Vallavanemale tehti ülesandeks täpsustada vara kasutamise põhimõtteid ja võtta küsimus järgmise istungi päevakorda (MTÜ Vainupea Küla Selts).
- Kinnitati Haljala valla 2022. aasta hankeplaan.
- Nõustuti majanduskomisjoni poolt tehtud ettepanekute ja lisati eelnõu teksti Terviseameti poolt tehtud ettepanekud ning esitati jäätmehoolduseeskiri ja tehtud muudatused kooskõlastamiseks majanduskomisjonile ja esitada eelnõu uues redaktsioonis.
- Mittetulundusühingus Lääne-Viru Jäätmekeskus Haljala valla liikmeõigusi teostavaks isikuks nimetati Pille Bergström ja tema asendajaks Liis Kütt.
- Mittetulundusühingus Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus Haljala valla liikmeõigusi teostavaks isikuks nimetati Anti Puusepp ja tema asendajaks Urmas Osila.
- Mittetulundusühingus Rakvere Haigla Haljala valla liikmeõigusi teostavaks isikuks nimetati Liis Kütt ja tema asendajaks Pille Bergström.
- Mittetulundusühingus ARENDUSKODA Haljala valla liikmeõiguste teostajaks nimetati arendus- ja kogukonnaspetsialist Anneli Kivisaar.
- Sihtasutuse Haljala Kirik Haljala valla nimel asutajaõiguste teostajaks nimetati Vello Väinsalu.
- Muudeti Vösu Koolihoone ajutise komisjoni koosseisu.
- Muudeti Haljala Koolihoone ajutise komisjoni koosseisu.
- Kinnitati Haljala valla kriisikomisjon koosseis: komisjoni esimees vallavanem Anti Puusepp, komisjoni aseesimees majandus- ja hankejuht Avo Bergström ja komisjoni liikmed Kent Kerner, Airi Öösalu, Aivar Maurer, Andrus Aasmäe ja Valdek Kilk.

- Esitada avalike suhete spetsialisti poolt esitatud Haljala valla tunnuslause ja logo kasutuselevõtmise menetlemise ettepanekud volikogu kultuuri-, spordi- ja kogukonnakomisjonile ettepanekute esitamiseks ja komisjonilt sisendi saamiseks. Haljala Vallavalitsuse 17.03.2022 istungi kokkuvõte
- Algatati Rutja külas Idapõllu maaüksuse detailplaneeringu koostamine.
- Üks jäätmehooldaja loeti erandkorras korraldatud jäätmehooldusega mitteliitunuks.
- Otsustati esitada vallavolikogule määruse eelnõu „Haljala valla jäätmehoolduseeskiri“.
- Otsustati rahuldada vaie ehitusregistrikannete tagasitaitmise osas.

24.03.2022 ISTUNGI KOKKUVÕTE

- Määrati sotsiaaltoetused kahele isikule kokku summas 490 eurot.
- Toimetulekutoetus jäeti määramata ühele isikule.
- Üks jäätmehooldaja loeti erandkorras korraldatud jäätmehooldusega mitteliitunuks.
- Küideti heaks ja kinnitati 2021. aasta Hajaasustuse programmi projekti „Puurkaevu rajamine“ toetuse kasutamise aruanne (Laomäe kinnistu).
- Nõustuti sundvalduse seadmisega Haljala valla kasuks Essu külas asuvatele kinnistule Tammispea tee 11, Tammispea tee11c ja Tammispea tee 13 vastavalt asendiplaani näidatud ulatusele.
- Muudeti Haljala Vallavalitsuse ja FSE Capital OÜ vahel 2020. aastal sõlmitud töövõtulepingu (haljasalade hooldus) punkti 8.1 ning kinnitati uueks lepinguliseks tasuks ühes kuus 1855,81 eurot (hind koos käibemaksuga).
- Muudeti Haljala Vallavalitsuse ja Voyage OÜ vahel 2019. aastal sõlmitud avaliku teenindamise lepingut sõidupäeva maksumuse suurenemisega 15% võrra alates 01.04.2022 ja kinnitati sõidupäeva maksumuseks 1428,61 eurot, millele lisandub käibemaks 20%.

HALJALA VALLAVOLIKOGU II KOOSSEISU ISTUNGITE KOKKUVÕTTED

ISTUNG NR 8 2. MÄRTSIL 2022 KELL 16.00 VEEBIKESKONNAS MICROSOFT TEAMS.

Istungil osalesid kõik volikogu liikmed: Leo Aadel, Leo Bergström, Annika Hallimäe, Ahti Järve, Margus Laigu, Rainer Lille, Annes Naan, Andi Randoja, Sven Rannar, Greete Toming, Marko Torm, Andres Truman, Aarne Vaik, Eduard Vainu, Raavo Vask, Veiko Veiert ja Vello Väinsalu.

Määrusega nr 12 muudeti Haljala Vallavalitsuse põhimääruses ametiasutuse asukoht ja postiaadress. Alates 1. aprillist 2022 on ametiasutuse asukohaks ja ametlikuks postiaadressiks Rakvere mnt 3, Haljala alevik, Haljala vald, 45301, Lääne-Viru maakond. Teenuskeskuse asukohaks määrati Vösu alevik.

Otsusega nr 32 kinnitati majanduskomisjoni liikmeteks Ahti Järve, Ruudo Liis, Andi Randoja, Piret Villum-Salak, Monika Salu, Elmo Somelar, Marko Torm, Anti Töld, Aarne Vaik ja Veiko Veiert.

Haljala Vallavolikogu 30.11.2021 otsusega nr 9 kinnitatud majanduskomisjoni liikmete volitused loeti lõppenuks 28. veebruarist 2022.

Otsusega nr 33 kinnitati sotsiaalkomisjoni liikmeteks Anneli Alemaa, Siiri Heinpõld, Tiina Juhanson, Mirjam Kulla, Jarmo Saar, Eha Sirelbu, Esta Soover, Küllike Tammehoid, Merli Tammi-Jõeveer ja Aide Veinjärve.

Haljala Vallavolikogu 30.11.2021 otsusega nr 10 kinnitatud sotsiaalkomisjoni liikmete volitused loeti lõppenuks 28. veebruarist 2022.

Otsusega nr 34 kinnitati kultuuri-, spordi- ja kogukonnakomisjoni liikmeteks Karel Aasrand, Eleri Aitman, Mare Kalme, Tiia Laidla, Swen Pahkla, Hanno-Vendo Pikkof, Ergo Telvik, Helen Uder, Lii Undusk ja Ivo Veiert.

Haljala Vallavolikogu 30.11.2021 otsusega nr 11 kinnitatud kultuuri-, spordi- ja kogukonnakomisjoni liikmete volitused loeti lõppenuks 28. veebruarist 2022.

Otsusega nr 35 kinnitati hariduskomisjoni

liikmeteks Kristiina Eviste, Gerly Herm, Jaanus Nuutre, Virge Ong, Gerly Piiskoppel, Madis Pilv, Kai Tingas, Kristel Tõnison, Tõnu Valdma ja Raavo Vask.

Haljala Vallavolikogu 30.11.2021 otsusega nr 12 kinnitatud hariduskomisjoni liikmete volitused loeti lõppenuks 28. veebruarist 2022.

Otsusega nr 36 nimetati Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu üldkoosolekul Haljala valla esindajateks volikogu liige Annes Naan ning vallavalitsuse liige Anti Puusepp. Nende asendajateks nimetati vastavalt Leo Bergström ja Triin Toming.

Otsusega nr 37 nimetati Eesti Linnade ja Valdade Liidu üldkoosolekul Haljala valla esindajateks volikogu esimees Annes Naan ja vallavanem Anti Puusepp ning Liidu volikogus nimetati valla esindajaks Annes Naan. Annes Naan asendajaks nimetati Leo Bergström ja Anti Puusepa asendajaks Triin Toming.

Otsusega nr 38 tunnistati kehtetuks Haljala Vallavolikogu 25.01.2022 otsus nr 23 „Aktsiaselt-

si Haljala Soojus põhikirja muutmine“

ISTUNG NR 9 22. MÄRTSIL 2022 KELL 16.00 VÖSU RANNAKLUBIS

Istungil osalesid: Leo Aadel, Leo Bergström, Annika Hallimäe, Ahti Järve, Margus Laigu, Rainer Lille, Annes Naan, Andi Randoja, Sven Rannar, Greete Toming, Andres Truman, Aarne Vaik, Eduard Vainu, Raavo Vask ja Veiko Veiert.

Istungil ei osalenud Marko Torm ja Vello Väinsalu.

Otsusega nr 39 otsustati jätta Essu küla Visuoja ja Madismäe maaüksuste detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine algatamata

Otsusega nr 40 võeti vastu Essu küla Visuoja ja Madismäe maaüksuste detailplaneering

Volikogu poolt vastuvõetud otsustega saab tutvuda valla kantseleis ja elektroonilises dokumendiregistris veebilehel: www.haljala.ee.

SAAME TUTTAVAKS

Haljala valla keskkonnaspetsialist on Anneli Kask

Alates 15. märtsist alustas Haljala vallavalitsuses tööd uus keskkonnaspetsialist Anneli Kask.

Anneli on õppinud keskkonnakaitset ning soovib ka tulevikus õpinguid keskkonnavaldkonnas jätkata. Enne Haljala vallavalitsuses tööd alustamist on Anneli töötanud nii puudu- kui ka teenindusettevõtetes.

Annelil pole see esmane kokkupuude Haljala vallavalitsusega. Õpingute ajal käis Anneli praktikat läbimas just Haljala vallavalitsuses, mistõttu tekkis huvi vallavalitsuses töötamise vastu juba varem. „Otsustasin keskkonnaspetsialistiks kandideerida, kuna see on ametikoht, mis oma mitmekülgusega pakub kindlasti piisavalt väljakutset,“

sõnas värske vallaametnik.

Keskkonnaspetsialisti peamiseks tööülesanneteks on Haljala valla keskkonnavalase tegevuse koordineerimine, sealhulgas jäätmehoolduse korraldamine, raieloa taotluste menetlemine, puurkaevude asukoha kooskõlastamine, hajaasutuse programmi koordineerimine ning keskkonnavalase järelevalve läbiviimine. Keskkonnaspetsialisti töö on Haljala vallas erilisem ka Eesti vanima rahvusparki – Lahemaa rahvusparki – tõttu, kuna üle 40 protsendi Haljala valla territooriumist asub just rahvusparki aladel.

Keskkonnaspetsialist Anneli sõnul on praegu sisseelamise periood, kuna vald-

kond on lai ning seetõttu ka pooleliolevad ülesanded laual juba mitmeid. „Proovin ennast valdkonnaga võimalikult kiiresti kurssi viia, kuid samal ajal põhjalikult süveneda, et head keskkonda silmas pidades parimal moel panustada,“ sõnas Anneli Kask.

Vabal ajal meeldib Annelile viibida õues, kus tema meelistegevusteks on matkamine, suusatamine ja kalapiiük. Keskkonnavaldkonna inimesena on põnevaks hobiks ka kivististe otsimine.

Tervitame vallavalitsuse meeskonna poolt Annelit oma meeskonda ning soovime talle tööalasel palju edu!



Keskkonnaspetsialist
Anneli Kase kontakt:
tel 5669 4496
e-post anneli.kask@haljala.ee

Anneli töötab vallavalitsuse
Haljala kontorihoones,
kabinetis nr 10.

Noorte luuletuli põles seekord eriti värvikalt

Sonda kool algatas 1998. aastal Virumaa laste luulekonkursi, mille korraldamist vedas kümme aastat. Järgmised kümme aastat oli luulekonkursi korraldajaks Sõmeru põhikool ning latern sümboolse luuletulega on 2018/2019 õppeaastast Haljala kooli hoida. Eelmistel kolmel aastal on Haljala kool välja kuulutanud luulekonkursid „Sportides tuleb pikkus, laiseldes laius“, „Meil ei ole planeeti B“, „Minu koroonaaasta“.

XXIV Virumaa laste luulekonkursi teemaks sai „Värvid minu elus“. Miks? Sest värvid ümbritsevad meid kõikjal. Igal aastal on oma värvid, alustades kevade õrnrohelisest süvete lillikirjude niitudeni, sügise helekollasest ruuge ja purpurini, talv katab maa ja metsad puhta valge vaiba alla. Merel on tuhat erinevat tooni, päevale lisab värvi päikese kullakera ning öö mustjas taevast kahvatab Kuu ja säravad tillukesed tähed. Muusikahelid peidavad endas mitmeid värvitoone. Meist igaüks elab läbi erinevaid emotsioone: mure on must ja rõõm ning lust kullakarvalised, rahu annavad sinine ja roheline ... Kunsttunnis oled otsinud sobivaid värve, olgu siis joonistades, maalides või hoopis kollaaži tehes. Seega võisid noored huvilised luuletada näiteks looduse värvimängust, oma erinevatest tundetoonidest, oma seostest kunsti ja muusika kireva värvimaailmaga...

Oma sisemiste ja välimiste värviplahvatuste tulemusi edastasid meile 18 kooli, 40 juhendajat-õpetajat. Heameelt teeb, et luulevõistluse ülevirumaalisuse idee leiab igal aastal kinnitust, kui luuleridu laekub nii Ida- kui Lääne-Virumaa koolidest. Kirjutatakse kolmes vanuserühmas, 4.-5. klasside luuletusi saabus meile 76, 6.-7. klasside töid 78, 8.-9. klasside töid 72.

Luulevõistlus annab õpilastele tõuke omaloominguga tegelemiseks, esimesteks luulekatsetusteks, loomingulise ande märkamiseks ja edasiarendamiseks. Osalemine konkursil annab õpilastele väärtusliku luulekogemuse, eduelamuse ja julguse omaloominguga tegelemiseks ka edaspidi. Žürii poolt välja valitud luuletused, mida on poolesaja ringis, leiavad oma tee Virumaa luulevõistluse XXIV luulekogumikku, mille saab endale ka iga osalev kool. Huvilistel on hiljem võimalik luulekogu sirvida-lugeda ka veebis.

7. aprillil oodatakse õppureid, kelle poeesia raamatusse valituks osutus, Haljala Rahvamaja tänuüritusele. Nii seekordset konkursi lõpetav kokkusaamine kui luulekogu väljaandmine saavad toeks Haljala kooli eestvõttel ning tänu Eesti Kultuurkapitalile, Lääne-Viru Omavalitsuste Liidule.

Greete Toming

Haljala kool
Avalike suhete ja projektijuht

Hommiku värvid

Idast kuldne päikene, kiiresti tõuseb, ära puhub sinaka öö. Taas ärkab roheliselt lokkav loodus.

Tumepruuni tamme oksad teeb soojaks päike kuldne. Seal sinitihane, nii virgas tema olek, ärkab ja kohe kukub sädistama.

Kaspar Heinla
5.klass, Haljala Kool

„Värvid minu elus. „Veneetsia“ – Konrad Mägi“

Jalg jala järel astun mööda lumivalget saali, kui äkki peatun ja katkeb mu sammude kaja. Seisatan, et imetleda seda lummavat maali, kus on kaunitult paigutatud nii iga inime kui maja.

Mõned järsemad pintsli tõmbed ja voolama sai türkiisne kanal. Natuke mahedat halli ning valmisid trepiastmed – viljakad ja sirged. Pisut kirkaid toone – nüüd külge kõrval on erksad majad. Vaid tõrtsuke valget ja taevasse said hõljuma heledad pilved.

Vesi peegeldab erksate majade igat tooni ning värvideküllus tõmbab sind endasse. Kogu see vaatepilt tekitab tungiva soovi broneerida järgmine lend Veneetsiasse.

Minna Marie Kask
Haljala Kool, 9.klass

Ettevõtlikkus viis külastama naaberkooli

Haljala kooli 8. klassi õppuritel oli võimalus osaleda Kunda kooli ning Lääne-Viru Arenduskeskuse ühiste jõududega korraldatud ettevõtuspäeval Kunda Ühisgümnaasiumis.

Hommikul, päeva esimeses pooles astusid lavale erinevad külalisesinejad. Tuli väga palju erinevaid inimesi kes rääkisid, kuidas nende äri alguse sai. Igaüks kõneles kogemustest kui ka nipidest, et karjäärireedelil parim suund leida. Näiteks esines meile Kunda kooli treener, kes töötab samal ajal ka kiirabi autojuhina ja omab oma väikest äri, milleks on korterite ostmine, remontimine ja müümine.

Pärast taimse teisipäeva lõunapausi liikusime

esinejatelt edasi tegevustele, mille põhirõhk seisnes suhtlemisoskustes, loovuses ja reklaamimises. Pidime moodustama rühmad, looma oma ettevõtte ja kohapealsetest asjadest toote kokku panema.

Näiteks pidi üks rühm välja mõtlema mänguasja, mis läkitada Aafrikas elavatele lastele.

Alustasime firma ja toote nimega. Edasi oli vaja vaadata, mis asju meil toote valmistamiseks vaja läheks ja palju see maksma läheb. Siis pidime juba ise selle toote ehitama ja hiljem saali tut-

vustama ja üritama võimalikule kliendile maha müüa. Kui tootele olid hinnapakkumised tehtud, pidime arvutama, kas jääme oma tootega kasumisse või kahjumisse... Muidugi ei tohtinud unustada ka enda ja töötajate palkasid!

Kogemus oli hea ja üritus tore. Taolisi, päriselu tutvustavaid ülemaakonnalisi üritusi võiks olla rohkem, et õpetada noortele elust ja erinevatest oludest. Alati on silmaringi laiendav külastada teisi koole ning kohtuda õpilastega väljastpoolt meie kooli.

Carmen Martis
Nele Limberg
8. klass, Haljala Kool

Lahkelt lahku...

Partnerlussuhte lõpp esitab vanematele väljakutse luua üksteisega teistsugune suhe. Kuigi endine abikaasa või elukaaslane ei ole enam partner püsisuhtes, on ta endiselt tähtis ja asendamatu vanem lapsele. Tihti pöörduvad lapsevanemad lapsega seotud vaidluste lahendamiseks kohtusse, kuid praktika näitab, et kohtumenetluse käigus kipuvad vanad pinged pigem süvenema. Aina enam soovitataks vaidluste korral pöörduda just perelepitaja juurde.

Alates 2021. aasta septembrist alustas Sotsiaalkindlustusamet riikliku perelepitusteenuse pilootprojektiga, mille raames on lapsevanematel võimalus saada tasuta perelepitusteenust. Pilootprojekti eesmärgiks on nii teadlikkuse tõstmine perelepitusteenusest kui ka ettevalmistus riikliku perelepitusteenuse järele 1. septembril 2022. Perelepitusteenust osutavad superviseeritavad perelepitajad, kes on lõpetamas väljaõpet riiklikul perelepituse aluskoolitusel.

Kui seni on suur osa lapsevanemate erimeelsuste lahendamisel jäänud omavalitsuse lastekaitsetöötaja õlgadele, siis nüüd on võimalus suunata pered pilootprojekti osalevate professionaalse perelepitaja vastuvõtule. Teenuse saamiseks tuleb pöörduda kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötaja poole, kes suunab juba edasi perelepitaja vastuvõtule. Samuti võivad teenuse saamiseks pöörduda meie poole ka lapsevanemad ise, ilma kohaliku omavalitsuse suunamiseta.

Perelepituse eesmärk ei ole lepitada või taas ühendada lahku läinud abikaasid või elukaaslasi, vaid vanemlussuhte raames last säästva koostöö otsimine. Perelepitusteenus on mõeldud ühise alaealise lapse või laste lahku läinud või lahkumisevatele lapsevanematele, kel ei ole õnnestunud kokku leppida

lapse elukorralduslikes küsimustes (näiteks lapse tulevane elukoht, vanema-lapse vaheline suhtluskord, ülalpidamine ja teised lapse kasvatamisega seotud küsimused). Perelepituse eeliseks on, et see on kiire, soodne, vaimset tervist säästev ning lapse heaolu arvestav meetod.

Perelepitusteenuse oodatakse neid lapsevanemaid, kes on lahku läinud või lahku minemas, kuid endise kaaslasega ei õnnestu koostöö alaealise lapse (või laste) elukorralduslikes küsimustes. Perelepitus on vabatahtlik teenus, kus peavad koos osalema mõlemad lapsevanemad. Seega peab initsiatiiv ning tahe koostööks olema mõlemal lapsevanemal. Vanematelt ootame valmidust vaadata tulevikku, leppida kokku pere uus elukorraldus ühiste laste huvideks. Tuleb mees pidada, et juhul kui vanemad lähevad lahku, lõpeb nende paarisuhe – vanemlussuhe aga jätkub, sest laps vajab endiselt mõlema vanema tuge.

PERELEPITUSE MEELESPEA

- Perelepitus on vabatahtlik.
- Perelepitus on lapsevanematele kiirem, soodsam, vaimset tervist säästvam ning lapse heaolu paremini arvestav meetod, mille raames sõlmitud vanemate vahelised kokkulepped on efektiivsemad kui kohtumenetluses.
- Vanemad on võrdsed ning nad otsivad lapsele parimat võimalikku lahendust ise.
- Perelepitaja on neutraalne vahendaja, kellel on professionaalsed teadmised ja vastav väljaõpe.
- Perelepitus ei sobi vägivaldsete suhete korral, sest lapsevanemad ei ole sellisel juhul võrdsed osapooled. Täpsustamiseks ja endale sobiva teenuse leidmiseks helista koordinaatorile.
- Perelepitus pakub võimalust teha kokkuleppeid kohtuväliselt ja jääda toetavateks lapsevanemateks ka peale lahkuminekut.

sevanemateks ka peale lahkuminekut.

KUHU PÖÖRDUDA PERELEPITUSTEENUSE SAAMISEKS?

Perelepitusteenusele saab pöörduda kirjutades aadressile perelepitus@sotsiaalkindlustusamet.ee.

Võta ühendust meie teenuse koordinaatoriga:

Lilija Mänd, 5886 2296, lilija.mand@sotsiaalkindlustusamet.ee - eesti ja vene keel

Anna Vorobjova, 5309 7229 anna.vorobjova@sotsiaalkindlustusamet.ee - eesti, vene ja inglise keel

Jekaterina Link, 5323 0604, jekaterina.link@sotsiaalkindlustusamet.ee - eesti ja vene keel

Sigrit Tammiste, 5918 9130, sigrit.tammiste@sotsiaalkindlustusamet.ee - eesti, inglise ja vene keel

Kätlin Ojaments, 5323 3957, katlin.ojaments@sotsiaalkindlustusamet.ee - eesti ja inglise keel

Perelepituse või rahumeelse vanemuse kohta leiad rohkem infot Facebooki lehelt „Riiklik Perelepitusteenus“ või <https://sotsiaalkindlustusamet.ee/et/riiklik-perelepitus-teenus>.

*Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) ja Norra perioodi 2014–2021 finantsmehhanismide programm „Kohalik areng ja vaesuse vähendamine“ (Local Development and Poverty Reduction).

Sotsiaalkindlustusamet



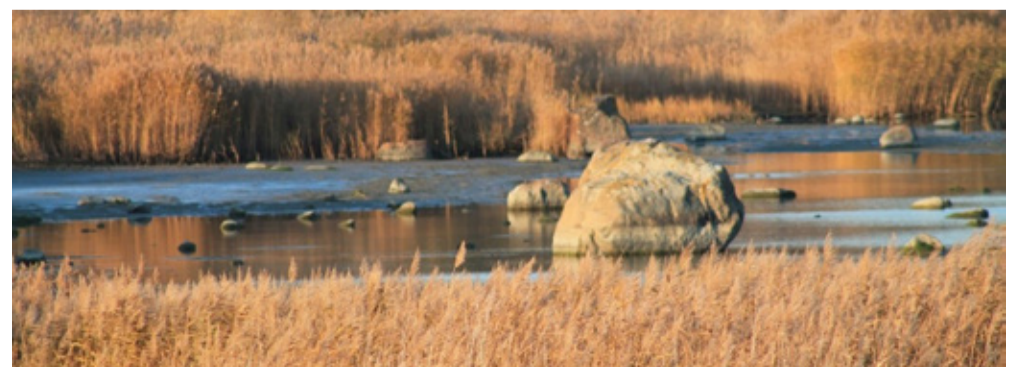
Külaraamatu „Toolse ja Lood“ esitlus

Imumas on uus külaraamat, seda Lahe- maa-põhjaranniku külalugude sarjast. Esimene teos samast sarjast ilmus 2018. aasta jaanuaris ja kandis tiitlit „Letipea ja Lood“. Nüüd on järg jõudmas kuuma rannaküla Toolse kätte. Sarja algataja ja ellukutsuja on Marek Vahula ning sellega ei ole sari päädinud, vaid jätkub peagi uute teostega. Toolsega seob raamatu koostajat kuum kunagine looduskaitse- elugu, kui 1992./1993. aasta talvel soovis Kunda sadam „kolida“ Toolsele. Teoses on lisaks kaastöödele ka suur fotogalerii, kokku 70 värvifotot, seda neljalt erinevalt autorilt.

Esitlus on jüripäeval, 23. jürikuul, algusega kell 13.00 Karepa rahvamajas. Esitlus kestab tund aega.

Teose koostaja, toimetaja, kirjastaja on Marek Vahula.

Külaraamat-kogumik, kust saab kõike teada kuumast ja popist põhjaranniku külast. Teosest leiab järgmised kaastööd: Toolse päästmise lugu (Marek Vahula), Toolse küla lugu



(Heli-Anneli Villako), Toolse lossi lugu (Heli-Anneli Villako), Toolse looduskaitseala lugu (Anneli Kask), Intervjuu külavanem Kaire Rapuriga, Toolse jõe saladuse lugu (Andres Tõnisson), Uhtju saarte lugu (Andres Tõnisson) ja ingliskeelne kokkuvõte. Lisaks kaunistab teost suur värvifotogalerii. Sobiv lugemisvara giididele, reisisaatjatele, ajaloo-koduloo-kultuuriloo ja loodusloo huvilistele ning kohalikele

elanikele. Vabamüüki jõuab teos 5. aprillil. Hind raamatule kohapeal, esitlusel ostes on 15 €. Tasuda saab autori kätte sularahas. Raamatu ostusoovist esitlusel palun ette teada anda personaalselt mailiaadressil marek.vahula@online.ee

Marek Vahula

Keskkonnaamet tuletab meelde: luba hülgepojale rahu ja üksindust!

Neil päevil on riigiinfo telefonile 1247 laekunud teateid randadel omapäi olesklevatest hülgepoegadest. Keskkonnaamet tuletab meelde, et inimese abi loomakesed ei vaja – hülgestele on parim, kui hoia neid eemale.

„Talvel sündinud hülgepojad veedavad praegu enamiku ajast üksinda kuival maal ja suurt midagi ei tee. Inimene neid vette ajada ei tohi – vees käivad hülgepojad veel harva ja siis, kui ise tahavad. Inimeste lähedus ja uudistamine tekitavad loomakeses liigset stressi. Selleks, et loomad saaksid muretuks suureks sirguda, palume nendest eemale hoida,“ sõnas Keskkonnaameti jahinduse ja vee-elustiku peaspetsialist Jan Siimson.

Hülgepoegade keha katab veel osaliselt val-

ge titekarv, mis järk-järgult asendub tumehalli täiskasvanukarvaga. Täiskasvanu karvkatte saavad nad endale kahe kuni nelja nädalaga ja siis on nad valmis merele suunduma.

Mõnikord võivad hülgepojad sattuda merest isegi mõnesaja meetri kaugusele. Enamasti lähevad nad vee äärde tagasi siis, kui ise tahavad. „Vaid juhul, kui hülgepoeg on sattunud tavatult läbikäidavasse ja ohtlikusse kohta või ta on selgelt vigastatud, palume sellest teatada riigiinfo telefonile 1247. Vajadusel abistavad hädas looma spetsialistid,“ ütles Jan Siimson.

Mõned kriimud nahal ja mädased silmad on aga teatud vanuses hülgepoegadele väga tavalised. Need paranevad ise, inimese sekkumist need ei vaja.

Keskkonnaameti peaspetsialist Jan Siimson toonitab, et mistahes moel hülgepojaga kontakti loomine võib loomakesest ohustada. „Selle asemel, et hülgepoega katsuda, toita või teda pildistada, palume temast kiiresti eemalduda. Kindlasti ei tohi hülgepoegi endaga kaasa viia. Loomapoegadele on oluline anda rahu ja neid liigsest stressist säästa,“ sõnas Jan Siimson. Amet palub ka koeraomanikel lemmikuga rannas jalutades hoida koera rihma otsas, et ta hülgepoega ja teisi loomi häirima ei pääseks.

Vaata Vilsandi rahvusparkis Innarahul asuva hülgekaamera otsepileti siit .

Lisateave: Jan Siimson, Keskkonnaameti jahinduse ja vee-elustiku büroo peaspetsialist, jan.siimson@keskkonnaamet.ee, 5346 0774



Mürgistustest hoidumine on imelihtne

Eelmisel aastal jõudis mürgistusõnnetuse tõttu arsti juurde enam kui 400 üle 65-aastase inimese. Mürgistusõnnetused on aga sageli sarnased ja seega targa käitumisega ennetatavad.

KODUKEEMIA NÕUAB ETTEVAATLIKKUST

Kemikaalidega juhtuvad mürgistusõnnetused enamasti siis, kui need on ümber valatud mõnda joogipudelisse, joogiklaasi ja keegi sealt lonksu võtab. Tagajärg võib olla väga kole. Ennetus on väga

lihtne – ära vala kemikaali ümber. Mingil juhul ei tasu kemikaale kokku segada. Tulemuseks võib väga sageli olla ootamatu kemikaalide omavaheline reaktsioon, millest tekkinud aurud on sageli mürgised.

Samuti tuleb kemikaale kasutades veenduda, et kätte haaratud pudel on ikka õige. Võta see hetk ja loe pudelilt üle, millega on tegemist. Samuti kannalati kummikindaid ja maski kui kasutad kangeid puhastusvahendeid – need võivad ärritada nahka ja hingamisteid.

RAVIMIT VÕTA TEADLIKULT: PANE PRILLID ETTE JA TULI PÕLEMA!

Suur hulk eakate mürgistusõnnetusi on juhtunud seepärast, et ravimeid võetakse käsikaudu – pimedas ruumis ja ilma prillideta. Samuti hoitakse tihti erinevaid ravimeid ühes pakendis koos. See kokku annab ohtliku retsepti mürgistusõnnetuseks. Seda kõike on aga väga lihtne vältida – pane lihtsalt tuli põlema ja prillid ette ning hoia iga ravimit oma õiges karbis. See kehtib nii retsepti- kui ka käsimüügiravimite puhul.

Ravimite õigesti võtmiseks loo endale kindel süsteem

Ravimite topelt- või mitmekordse võtmise juhtumid moodustasid 39% kõigist üle 65-aastaste inimeste mürgistusnõustamistest. Seda aitab vältida ravimijaotaja või rohtude võtmise ülesmärkimise süsteem. Jaotaja kasutamine on üldjuhul kõige kindlam süsteem, sest kui ette nähtud ravimid on võetud, on seda kohe näha.

Mürgistuse esmaabiks peaks kodus olema vähemalt 50 grammi aktiivsütt.

Aktiivsüsi on oluline esmaabivahend

paljude ravimimürgistuste korral. Aga ilma korraliku juhise ei ole seda siiski mõistlik võtta, sest ka aktiivsüsi on ravim oma kõrvalnähtudega ja vastunäidustustega. Aktiivsüsi kasutamise juhised saad mürgistusinfoliinile 16662 helistades!

Kui mürgistusõnnetus siiski juhtub või on selle kahtlus, helista mürgistusinfoliinile 16662! Abi saab ööpäevaringselt ning nii eesti, vene kui ka inglise keeles.

Mare Oder
Mürgistusteabekeskuse juht

SPORT

Osalesime XIV Eestimaa talimängudel

4.-6. märts toimusid Ida-Virumaal 14. Eestimaa talimängud. Haljala vald saavutas üldkokkuvõttes 22. koha (kokku osales 53 omavalitsust), kuid väikeste valdade arvestuse (alla 8000 elaniku) 8. koha (20).

Üheksast võistlusalast võtsime meie osa viiest.

Haljala valda esindasid:

M 14 poiste teatesuusatamises Henri Randoja, Mattias Erik Aitman, Kaspar Heinla - 14. koht

M 16 suusatamises Robin Randoja – 16. koht

M 40 suusatamises Raavo Vask – 25. koht

M 50 suusatamises Alar Krautman – 6. koht

Mäesuusatamises Valter Koltšin – tõi vallale 25 koha punktid.

Korvpall saavutas 10. koha (nimekiri pildiga, lisaks Marten Must)

Ujumises saavutas Piret Villum-Salak 6. koha; 8. koha ja 8. koha

Juhtide võistlusel esindas meid vallavanem



Meie poiste teatevõistkond: Henri Randoja, Mattias Erik Aitman ja Kaspar Heinla

Anti Puusepp.

Suur tänu kõigile osalemast.

Järgmine suurem võistlus toimub 9.-10. juuli

Käärikul, kus toimuvad 47. Eesti omavalitsuste

suvemängud.

Haljala valla „Aasta sportlane 2021“ tiitlid jagatud

Aasta sportlane 2021 tiitliga pärjati noorte arvestuses JAKOB TOMING ja MIA-LARISSA LIIV. Jakobi tulemused ujumises on muljetavaldavad – nopib medaleid nii maakondlikel kui Eesti meistrivõistlustel, samuti rahvusvahelistel jõukatsumistel. Mia-Larissa säravamad medaalid on maakonna meistrivõistluste hõbedased selili ujumises ja vaba stiilis.

Täiskasvanute arvestuses on aasta sportlased 2021 tublid rahvasportlased MARE MÄNDLA – üheksakordne Lääne-Virumaa jooksurja võitja, lugematu arvu maratonide ja maastikujooksudel osaleja – ja RAAVO VASK – väsimatu jooksu- ja suusasarjades osaleja.



Haljala mehed tõid koju maakonna hoki pronksi

MTÜ Klots rajatud jääväljak suutis kogukonda liita ja tõsta Haljala meeste eneseku sedavõrd kõrgele, et maakonna jäähoki meistrivõistlustele minek tundus täiesti loogilise jätkuna. Fakti, mis juba iseenesest üllatav, kroonis tubli tulemus – kolmas koht.

Rakvere Spordikeskuse uisuväljakul toimunud maakonna meistrivõistlused jäähokis võitis Viru-Nigula hokitiim, hõbemedalid läksid Uudekülale ning pronks mõneti üllatusena Haljala võistkonnale.



Haljala hokivõistkond (vasakult) Robin Randoja, Ivo Veiert, Henri Randoja ja Mihkel Tasa vastu võtmas pronksiseid medaleid vastu võtmas korraldajalt Alar Peegilt.

ÕNNITLEME!

- | | |
|---|--|
| 94
AGNES-LUDMILLA KALJU-
RAND
18. aprill | 81
ELJE LAANSOO
6. aprill
ILMA SEPP
7. aprill
HARRI KALJUVEE
22. aprill
ÜLO LOO
24. aprill |
| 93
VIRVE TERNO
14. aprill | 80
HANNES MÄNNIK
14. aprill
HENNO KÜNGAS
21. aprill |
| 91
HILJA REIMETS
1. aprill | 75
ÜLLE RAUD
3. aprill
EGON HOYER
4. aprill
KAAREL EINPALU
11. aprill
ARVED TASA
13. aprill
TOOM SAAMOT
14. aprill
TOIVO ARNOVER
22. aprill
SAIMA SEPP
25. aprill |
| 88
ELVI MÄNNIK
8. aprill
HELGI MANNOV
19. aprill | 70
MAIE KREUS
3. aprill
HELLE SEPP
9. aprill
LEMBIT RISTMETS
9. aprill
PAUL ROOV
11. aprill
GLAIRE TUST
14. aprill
MATI NIRGI
18. aprill
ANNE LUTS
19. aprill
LIIVI HARF
20. aprill
MAIE OTSING
24. aprill |
| 87
TIJU KÜBARSEPP
6. aprill | |
| 86
SILVI VENT
27. aprill | |
| 85
VILLU PAAT
4. aprill
VAIKE KALDE
8. aprill | |
| 83
VELLO FREIBERG
5. aprill
EINO KIVIBERG
10. aprill
JÜRI NOORLIND
10. aprill
KLAVDIA TOMEL
15. aprill
LINDA HENSEN
18. aprill
TIJU SUURKIVI
19. aprill
VALTER FLOREN
19. aprill
AIN LINKGREIM
24. aprill
AIME JÕEÄÄR
29. aprill
MAIE MEI
30. aprill | |
| 82
EDUARD KARHU
9. aprill
ELLEN TÕEVERE
26. aprill | |



Haljala vallalehes õnnitletakse väarikasse ikka jõudnud vallakodanikke. Patume vallalehe toimetust teavitada tel +372 5194 7655 või e-posti aadressil leht@haljalavald.ee soovist mitte oma nime vallalehes õnnitluste juures avaldada.

ÕNNITLEME VANEMAIID

STELLA SARIKAS ja HEIGO LÄNTS
Poeg KARL LÄNTS sündis 24.02.2022

EVA SAAMOT ja JANNO TAMSALU
Poeg KARLOS SAAMOT sündis 15.03.2022



MEIE SEAST ON LAHKUNUD

ANTS PETERSON
23.11.1944 - 24.03.2022
ÜLLAR VENDLA
14.02.1965 - 18.03.2022

MARIA BAUMAN
18.12.1939 - 08.03.2022
LEHTE SUURKAEV
17.01.1943 - 08.03.2022

MUNADEPÜHA SIMMAN

14. APRILL KELL 20
HALJALA RAHVAMAJAS

Tuletame meelde vanu ja
uusid lihavõtte traditsioone

Tantsumuusikat mängis
ansambel
VISKA VIIS

Laudade broneerimine tel. 3250444. Pilet 10 €. Avatud baar.

**ROBOTNIIDUKITE
MÜÜK, PAIGALDUS,
HOOLDUS JA
REMONT.**



ALATI PARIMAD LAHENDUSED MEILT

BASEILO

AIA- JA METSATEHNIKA MÜÜK,
HOOLDUS, REMONT

Rakvere, Tallinna 47 Jõhvi, Rakvere 35
Paide, Suur-Aia 45 Tapa, Pikk 19
tel +372 56 498 775 • info@baseilo.ee • www.baseilo.ee



Seeriavõistluse viimane etapp

Haljala valla 10. lauatennise seeriavõistlus



tabletennis11



VOSU LTK

Spordihoone avatakse kell 9,
registreerimine kuni 9.45
Osalustasu 5 € täiskasvanu
kuni 18 tasuta

Taps punni!

Info:
spordikeskus@haljalavald.ee
502 0612 Avo



Jüriööjooks

23. aprillil Sagadi mõisa tiigi ääres

20.00 Haljala valla Jüriöö teatejooks

Kuni viieliikmelised võistkonnad.
Võistkondade eelregistreerimine
kuni 19. aprillini telefonil 323 8400; 5 818 2475
e-posti aadressil spordikeskus@haljalavald.ee

Pärast tee ja väike maitsev suutäis.

Haljala Valla Sõnumid

VÄLJAANDJA:
Haljala Vallavalitsus
telefon 510 6244;
325 8630
e-post haljala@haljala.ee

TOIMETAJA:
Kent Kerner
KONTAKT:
leht@haljalavald.ee

TIRAAŽ:
2100
TRÜKK:
Printall AS

KÜLJENDUS:
Ajakirjastus OÜ
KOJUKANNE:
Omniva

Kaastööd ja reklaami avaldamise
soovid edastada hiljemalt kuu
15. kuupäevaks toimetuse
meiliaadressile.

RAAMATUKOGU SOOVITAB

Tauno Vahter „Madis Jeffersoni 11 põgenemist“

KIRJASTUS TÄNAPÄEV 2021

E.VILDE KIRJANDUSAUHINNA VÕITJA 2022

Madis Jefferson on mees, kes põgenes terve oma elu. Esimest korda tegi ta seda 1921. aastal kaheksa-aastasena, kui põgenes kodust laevaga üle lahe Stokholmi ja viimane kord 1990. aastal Eesti hullumajast New Yorki. Sinna vahele jäid põgenemised erinevatest kohtadest ja erinevatel põhjustel maailma erinevatesse paikadesse Ameerikast Siberini. Siiski on talle tähtis Eesti ja isakodu, kuhu ta tahab tagasi tulla sõltumata kehtivast riigikorrast.

Ladusalt ja enamasti positiivses võtmes kirjutatud romaan põhineb tõestisündinud sündmustel.



Anne Raie „Varesepoeg Aadu seiklused“

KIRJASTUS INSPIRATSIOONIBOOKS 2021

Südamlik lasteraamat kirjeldab ilma sabata varese, kelle inimesed nimetasid Aadu Pesapalliks, elu talvises Tallinnas koos inimeste, teiste lindude ja erinevate loomadega. Jutukesed aitavad mõista lindude ja loomade omavahelist käitumist, kutsuvad kaasa elama nende muredele ja rõõmudele.

Ka see raamat põhineb tõestisündinud lugudel.



KAITSELIIDU RUTJA ÖPPEVÄLJAK

INFOGRAAFIK APRILL 2022

Kuupäev	Harjutuse toimumisaeg	Harjutuse tüüp	Märkused
04-07.04.2022	0700 - 2200	taktika- ja laskeharjutus	Kasutatakse imitatsioonivahendeid sh. valgusrakette
08-10.04.2022	0900 - 1800	lasketreening	
11-14.04.2022	0700 - 2200	taktika- ja laskeharjutus	Kasutatakse imitatsioonivahendeid sh. valgusrakette
16-17.04.2022	0900 - 1800	lasketreening	
18-24.04.2022	0700 - 2200	taktika- ja laskeharjutus	Kasutatakse imitatsioonivahendeid sh. valgusrakette. Teedel liiguvad suured masinad
25-29.04.2022	0700 - 2200	taktika- ja laskeharjutus	Kasutatakse imitatsioonivahendeid sh. valgusrakette
30.04-01.05.2022	0900 - 2100	lasketreening	

TÄHELEPANU! HEISATUD PUNASE LIPU KORRAL ON RUTJA ÖPPEVÄLJAKU TERRITOORIUMILE SISENEMINE ILMA VALDAJA LOATA RANGELT KEELATUD!

Kui õppeväljakul toimub tegevus, on sinna minek keelatud. Õppeväljaku graafikusse võib tulla muudatusi.

Telefon: +372 717 9649
e-post: rutja@kaiitseliit.ee

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK



16.mai alates 10.00
VIHULA- VÕSU VALLAMAJAS
Etteregistreerimine
telefonil 5669 4345

- *kuivasilmatest
- *silmarõhu mõõtmine
- *optilised päikeseprillid



Silmade kontroll 20€, prillioetjale TASUTA!

HALJALA RAHVAMAJAS 12. APRILL KELL 19.00.



Haljala aleviku ÜLDKOOSOLEK

11. aprill 2022
kell 19:00

Haljala Rahvamaja
väikeses saalis

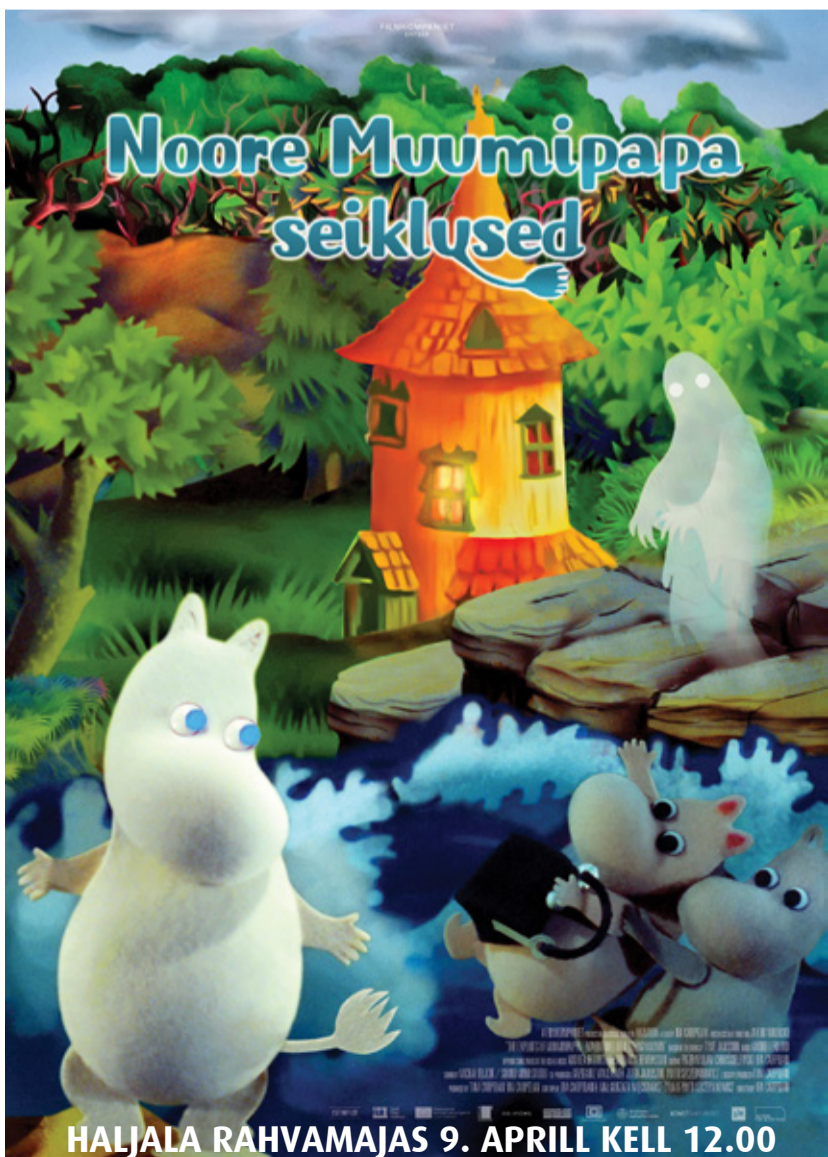
Päevakord:

- mis tehtud
- mis teoksil
- mis tulevik toob

Arutame üle pooleteise aasta taas aleviku asju silmast silma.

ALEVIKUVANEM
Margus Laigu

LISAINFO
Haljala aleviku rahvas



HALJALA RAHVAMAJAS 9. APRILL KELL 12.00



SALAPIIRITUSE LUGU 1930. AASTATE EESTIS

Kuninganna ja viinakurat

KÄSMU MEREMUSEUMI ÕU

ESIETENDUS 22.07.22

23.07, 24.07, 28.07,
30.07, 31.07, 04.08,
05.08, 06.08, 07.08
19:00, PÜHAPÄEV 16:00

PILETID PILETILEVIST





Koguduse leht

Ilumäe Käsmu Haljala Sakussaare Vainupea Esku
Aprill 2022

10. aprill palmipuude püha
14. aprill Suur Neljapäev
15. aprill Suur Reede
16. aprill Vaikne Laupäev
17. aprill Kristuse ülestõusmise püha
18. aprill 2. ülestõusmispüha



Inimese poeg ei ole tulnud, et lasta ennast teenida, vaid, et ise teenida ja anda oma elu lunaks paljude eest! |Mt 20:28|

EESTPALVED

Issand Jumal! Aita meil usus vastu võtta tunnistused Sinu Poja ülestõusmisest. Palun ava meie silmad ja südamed nägema, kuidas Päästja veelgi tuleb meie juurde sõnas ja sakramendis, meile rahu kuulutades.

Armuline Jumal, me palume Sind, toida, kaitse ja tervenda meid, ja hoi a meid alati Sinu osades.

Kõigeväeline, igavene Jumal, Sa oled oma Poja surma ja ülestõusmisega võitnud kurjuse võimu. Palun peata kõik saatana sepsused, millega püütakse alistada vabadust ja rahu nõudvad ja vajavad rahvad. Lohuta ja kinnita kõiki, kes on kannatanud ülekohtu käes.

Hea taevane Isa! Me täname Sind kõigi nende suure südame ja teotaheliste inimeste eest, kes on ulatanud oma abikäe sõjas kannatanute abistamiseks ja toetamiseks.

KOGUDUSTE KONTAKTID

EELK Haljala Püha Mauritiuse kogudus

Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800, urmas.karileet@eelk.ee
Diakon Ahti Bachblum, tel 5361 3273, ahti.bachblum@eelk.ee
Juhatusesimees Margus Punane, tel 504 9998 a/a EE552200221028664113

SA Esku Kabel (EELK Haljala kogudus)

Vello Väinsalu, tel 504 7916, vellovainsalu@gmail.com.
Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800, urmas.karileet@eelk.ee
a/a EE942200221046039021

EELK Käsmu kogudus

Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800, urmas.karileet@eelk.ee
Juhatusesimees Heino Laanemets, tel 517 9359 A/a EE861010502018079003

EELK Ilumäe kogudus

Hooldajaõpetaja Meelis-Lauri Erikson, tel 5345 8594, mlerikson@gmail.com.
Juhatusesimees Öie Alt, tel 5809 1356, ilumae@eelk.ee
Kalmistuvaht: Külli Pajuste tel 5561 3039 a/a EE241010502001277003
Annetus: a/a EE021010031313678227 Märksõna: tornikell
Koduleht: ilumae.eelk.ee
facebook.com/ilumaekirik/

Vainupea kabel

Mario Luik Vainupea küla selts MTÜ
tel 5 559 8316
e-post: marioluik@gmail.com www.vainupea.ee

Sakussaare Metodisti kogudus

Pastor Hans Lahi, tel 563 3084
a/a EE092200221018330949

JUMALATEENISTUSED

LUMÄE KOGUDUSES JA KIRIKUS

3. aprillil kl 13 jumalateenistus armulauaga Leerimajas
10. aprillil kl 13 palmipuudepüha jumalateenistus armulauaga Leerimajas

KÄSMU KOGUDUSES JA KIRIKUS

Armulauaga jumalateenistused igal pühapäeval kl 15
Käsmu piiblring alustab taas 07.04 kl 19

HALJALA KOGUDUSES JA KIRIKUS

Jumalateenistused igal pühapäeval kl 10
II ja IV pühapäeval on kaetud armulaud.
Piiblitunnid algavad taas. Esimene piiblitund pärast koroonapausi toimub Haljala kirikus 14.4 kl 19 pärast Suure Neljapäeva missat. Teemaks: Püha õhtusöömaaeg.

Haljala koguduse kevadleer toimub ajavahemikul aprill-juuni 2022. Soovijatel palume ennast registreerida koguduse õpetaja kontaktidel.

Ristiteel koos Jeesusega

Suure Reede ristiteed koos mõtiskluste ja vanakirikliku palvelauluga oleme Ilumäe koguduses läbi käinud juba mitmeid aastaid.

Püha Ristitee ehk Via Crucise või Via Dolorosa inspiratsioon pärineb varajaselt palveränduritel Pühalt Maalt. Rändajad püüdsid jäljendada Kristust, läbides Tema kannatamisega seotud paiku. Katoliiklik traditsioon, mis tänaseks on laialdaselt kasutusel ka protestantliku kiriku praktikas, rajaneb Kristuse peatustel teel ristile.

Füüsiliselt on teekond Ilumäe kiriku altari eest kuni Leerimaja kirikusaali altari üsna lühike. Ometigi mahuvad kõik neliteist ristitee peatust sellesse teekonda kenasti ära. Ristitee peatustes viivad õpetaja Meelis-Lauri Eriksoni mõtisklused vaheldumisi allpool äratoodud palvelauludega meid otse Jeruusalemma. Siis oleme kui kahes kohas korraga: kätsevahelises Jeruusalemmas ja siiski siinsamas, Ilumäel keset silmipimestavat kevadist päikest, linnukeste siristamist ning möödasõitvate autode müra.

Ristiteed nüüd asun käima, Jeesus, minus tuli läida oma armukiirtega. Tee peal juhtida mind võta, valumõõgaga mu süda, vraga Jeesus, läbista.

Hoi mind ja kõiki hoi, lahkunuile puhkust anna, elavaile halasta.

I peatus. Kristus mõistetakse surma.

Süüdi mõistetud on Jumal, kohtumõistja rõõvli kombel ristisurma saadetud.

Peagi kohtumõistjaks oled mulle, kui Su ette tulen, andesta, mis kaadetud.

II peatus. Kristus võtab risti.

Millist ohvrit süda nõuab, armastust, et kanda jõuad risti, Jeesus, meie juht.

Sulle juhtida end annan, rõõmsalt kõike risti kannan, Sinu voorus on mu siht.

III peatus. Kristus nõrkeb esimest korda risti all.

Langeb süütu Tall, kes kannab, nii Ta rist end tunda annab, et meilt ära võtta süü.

Jeesus, tee, et kindlalt astun ega eksi käsu vastu, korda saatma kuritööd.

IV peatus. Jeesus kohtab oma ema.

Poega risti kandmas nähes ema rinnust pää-



Ristitee Ilumäel. Foto: Ö. Alt

seeb ohe, murtud emasüdamest.

Viimsel tunnil appi tule, Ema, mulle, siis kui suren, palun kosta minu eest!

V peatus. Siimon Küreenest kannab risti.

Kannab Siimon sunnituna, raskest koormast rõhutuna, kannab püha ristipuud.

Vabal tahtel risti võtan, Jeesusele appi tõttan ega soovi miskit muud.

VI peatus. Veroonika ulatab higeritiku.

Oma moonutatud palge rätikule vaevalle armastuses jäitisi Ta.

Tule, vaata, inimene, mida teeb su langemine, Jumalat kui solvad sa.

VII peatus. Kristus nõrkeb teist korda risti all.

Korda teist siin Jeesus langeb risti alla, valust kange, langeb raskelt silmili.

Jeesus, tee, et Sulle elan, leigusest end lahti murrann ega lange uuesti.

VII peatus. Jeesus kohtab nutvaid naisi.

Ärge minu päevast nutke, endid parandada püüdke, nutke laste patu eest!

Jeesus, kahetsen ja nutan, kõigest hingest lahti ütlen pimeduse tegudest.

IX peatus. Jeesus nõrkeb kolmandat korda.

Korda kolmandatki langeb Jeesus, et meid patu vange vabastada orjusest.

Mõtte, sõnaga ja teoga olen teinud palju kurja, palun andeks Sinu käest.

X peatus. Jeesusel rebitakse riided seljast.

Inimkonna patu pärast seisib Jeesus rahva kärras, riided seljast rebitud.

Midagi ei jäta Sulle, Emast, neitsist sündinule need, kel elu kingitud.

XI peatus. Jeesus lüüakse risti.

Tema käed on läbistatud, jalad kinni naelutatud, kinni löödud ristile.

Oma käsi mulle anna, siis, kui jätan selle ranna, lähen vastu surmale.

XII peatus. Jeesus sureb ristil.

Hinge heites Jeesus hüüdis, teades, et ta pole süüdi: Isa, võta vastu mind!

Kui mu surmatund on ligi, otsaes on surmahigi, tee, et võiksin leida Sind!

XIII peatus. Jeesus võetakse ristilt.

Pisara ja ahastuse ema hoidis poega süles, ristilt võetud Jumalat.

Häbige ma vaatan ennast, osakest Su surmahinnast, usun, et mul halastad.

XIV peatus. Jeesus maetakse hauda.

Hauda maetult vaikib sõna, elu surmast võidetuna, lebab, ootab ärkamist.

Palun, süda tulvil lootust, päästa mind siit hädadest, anna taevast hingamist.

Hoi mind ja kõiki hoi, lahkunuile puhkust anna, elavaile halasta.

Palmipuudepüha

Pühapäeva nimetus (ld dominica palmarum) tuleb päeva evangeeliumist, kus kirjeldatakse, kuidas inimesed tervitasid Jeruusalemma saabuvat Jeesust palmiokstega. Selle sündmuse meenutamiseks on palmipuudepühäl toodud kirikusse palmioksi ja neist valmistatud kaunistusi. Põhjapoolsemates maades on palmiokste asemel kasutatud pajuoksi. Sellepärast on seda püha rahvapärastel kutsutud ka urbepäevaks.

Palmipuudepüha levinuim tava on pajuur-



Foto: Ö. Alt

badega (ka kase või mõne muu puu okstega) „urbimine“, mis tähistab tervise, edu ja õnne ülekannet. Komme on laiemalt kogu Euroopas tuntud. Varahommikul äratati magajad paju-tibudega lüües ja sooviti neile tervist või näiteks: „Virgaks, viksiks!“

Palmipuudepühaga algav suur ehk vaikne nädal on teatud mõttes kirikuaasta kulminatsioon, mil meenutatakse Jeesuse viimaseid päevi, õhtusöömaaega, tema surma ja kõikvõimsust ülestõusmise läbi.

ÜLESTÕUSMISPÜHADE JUMALATEENISTUSED

Ilumäe kirikus ja koguduses

15. aprillil Suure Reede ristikäik kl 13
17. aprillil I ülestõusmispüha jumalateenistus kl 13 Ilumäe kirikus

Haljala kirikus

14. aprillil Suure Neljapäeva õhtune missa kl 18
15. aprillil Suure Reede ristikäik kl 10
16. aprillil Ülestõusmisöö vigiilia kl 21
17. aprillil I ülestõusmispüha missa kl 10

Käsmu kirikus

15. aprillil Suure Reede ristikäik ja jumalateenistus kl 15
17. aprillil I ülestõusmispüha missa kl 15

Esku kabelis

17. aprillil I ülestõusmispüha missa kl 12.30

Vainupea kabelis

16. aprillil Vaikse Laupäeva teenistus kl 12